

Клієнтів можна розглядати як і додатковий атрибут маркетингу. Всім нам відоме «сарафанне радіо» є найкращим способом обміну інформацією та безкоштовною рекламою, яка дуже допомагає залучити нових клієнтів.

Перелічивши декілька маркетингових атрибутів, які застосовуються для розвитку юридичного бізнесу, можна дійти висновку, що вони будуть діяти найкраще в своїй сукупності, а не окремо. Ці засоби не є панацеєю, тому що ринок правових послуг стрімко розвивається і не потрібно зупинятися на окремих прийомах. Завжди необхідно йти в ногу з часом та пам'ятати, що маркетинг потрібен саме для того, щоб розказати потенційним клієнтам про свою виключність серед конкурентів. Юридичний бізнес – це сфера послуг з отримання комплексних якісних рішень. І не завжди потрібно демпінгувати ціни, варто вчитися доводити власну ексклюзивність [1].

Список використаної літератури:

1. Бренд, який багато вирішує. URL: https://zib.com.ua/ua/136065-eksperti_rozpovili_chomu_reputaciya_advokata_vazhlivisha_za_.html
2. Петруня Ю. Є. Маркетинг : навчальний посібник / Ю. Є. Петруня, В. Ю. Петруня. – 3-тє вид., переробл. і доповн. – Дніпропетровськ : Університет митної справи та фінансів, 2016. – 362 с.

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, асистент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія» **Деменчук Марина Олександрівна**

Митрик А.І.

*студентка 2-го курсу факультету
прокуратури і слідства (кримінальної юстиції)
Національного університету «Одеська юридична академія»*

СКАСУВАННЯ АДВОКАТСЬКОЇ МОНОПОЛІЇ: КРОК НАЗАД?

У сучасному світі адвокатура відіграє важливу роль у становленні держави. Саме тому законодавці ретельно вивчають та удосконалюють нормативно-правові акти, які регулюють діяльність адвокатури у 2019р. Адвокатура є основним, невід'ємним елементом системи правосуддя: без адвокатури реалізація права на справедливий суд є неможливою.

Статтею 1312 Конституції України [5] встановлено, що «для надання професійної правничої допомоги в Україні діє адвокатура. Незалежність адвокатури гарантується. Засади організації і діяльності адвокатури

та здійснення адвокатської діяльності в Україні визначаються законом. Виключно адвокат здійснює представництво іншої особи в суді, а також захист від кримінального обвинувачення. Законом можуть бути визначені винятки щодо представництва в суді у трудових спорах, спорах щодо захисту соціальних прав, щодо виборів та референдумів, у малозначних спорах, а також стосовно представництва малолітніх чи неповнолітніх осіб та осіб, які визнані судом недієздатними чи дієздатність яких обмежена». П. 14 ч. 1 ст. 92 Основного Закону встановлює, що виключно законами України визначаються засади організації та діяльності адвокатури.

28 серпня 2019 року Президентом України В.О. Зеленським був внесений до Верховної Ради проект Закону «Про внесення змін до Конституції України (щодо скасування адвокатської монополії)».

Ініціативу закріпити за адвокатами монополію в судах частина профільної спільноти сприйняла без захвату, як і юристи, що представляли свого часу інтереси сторін у судах. Якщо брати дореформену судову практику, то обов'язкова участь адвоката в судовому процесі не передбачалася. Відстоювати права фігурантів провадження могли кваліфіковані юристи без адвокатського статусу. Чим вони успішно й займалися [1].

Тож доводиться говорити про адвокатську монополію, як доконаний факт. Ідею з адвокатською монополією тяжко назвати новою. Свого часу в тих самих кримінальних провадженнях інтереси потерпілих могли представляти правозахисники, які, своєю чергою, не мали адвокатських посвідчень. Однак до законодавства внесли зміни, і тепер у кримінальних провадженнях сторони представляють виключно адвокати. І якщо стосовно підсудних такий крок можна вважати виправданим, то щодо потерпілих у юристів є певні застереження.

Для здійснення адвокатської діяльності правнику надаються певні професійні права, обсяг яких є ширшим порівняно із процесуальними можливостями особи – учасника провадження. Одним з найбільш ефективних додаткових інструментів захисту виступає адвокатський запит (ст. 24 Закону), з яким можна звернутися до органів державної влади і місцевого самоврядування, юридичних та фізичних осіб для отримання інформації і копій документів. І ці органи та юридичні особи зобов'язані протягом п'яти днів надати запитувану інформацію [2].

Ефективність реформи адвокатури залежить від глибокого теоретичного обґрунтування її ключових положень, що потребує уваги науковців та практиків.

Як зазначила Бакаянова Н.М., скасування виключного права на представництво адвокатами осіб у судах призведе до діяльності в одному судовому процесі представників з різним правовим статусом (юристів, не юристів та адвокатів), з різною фаховою підготовкою, різним обсягом відповідальності. Таким чином, нагальною потребою забезпечення

оптимального балансу між забезпеченням свободи вибору юридичною особою способів захисту її прав у судовій процедурі (особисто або з залученням адвокатів), є внесення змін до процесуальних кодексів у частині самопредставництва юридичної особи, з метою наділення юрисконсультів підприємств, органів державної влади та органів місцевого самоврядування правом представляти відповідні органи та підприємства, штатними працівниками або службовцями яких вони є [3].

У пояснювальній записці до Проекту Закону «Про внесення змін до Конституції України (щодо скасування адвокатської монополії)» відзначалось, що Метою запропонованих законопроектom змін є забезпечення права кожного на отримання професійної правничої допомоги через скасування адвокатської монополії на надання такої допомоги [4].

Отже не зважаючи на те, що адвокатську монополію всі сприйняли не однозначно, але як представники держави, так і адвокатська спільнота мають поважати та виконувати існуючі положення Конституції, процесуальних кодексів та Закону «Про адвокатуру та адвокатську діяльність».

Скасування норми про здійснення виключно адвокатом (який має професійні права, обов'язки, гарантії діяльності та несе відповідальність) представництва іншої особи в суді може вплинути на обсяг дотримання гарантованого державою права кожного на професійну правничу допомогу.

Список використаної літератури:

1. С. Козлюк. Адвокатура: проблема монополії [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://tyzhden.ua/Society/208776>
2. О. Дроздова. Скасування адвокатської монополії та право на правничу допомогу [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://zib.com.ua/ua/139068skasuvannya_advokatskoi_monopolii_ta_pravo_na_pravnicchu_dopo.html
3. Бакаянова Н. М. Слово на підтримку адвокатури [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://af-sobranie.com/слово-на-підтримку-адвокатури/>
4. Проект Закону про внесення змін до Конституції України (щодо скасування адвокатської монополії) [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66242

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», доцент ***Ковальчук Інна Сергіївна***